

גבי עדין - המחלקה לבקר, שה"מ
gaby.adin1@gmail.com

המחלקה לבקר בשה"מ משרד החקלאות

מערכת ההדרכה בחקלאות בכלל וברפת במיוחד מתבססת, ראשית לכל, על מדריכי שה"מ של משרד החקלאות. המדריכים מלווים, באהבה רבה, את כל מה שקורה בענף ועושים ככל יכולתם לקדם ולסייע לכל הרפתות ובמיוחד, לאלו הזקוקות לעזרה - מאמר רענון הקשר ארוך השנים שלנו

צוות המדריכים

המחלקה לבקר בשה"מ מונה היום 9 מדריכים, מהם 6 במחזות ו-3 ממ"רים (ממ"ר = מרכז מקצועי ראשי, מדריכים מומחים) המוצבים במטה בבית דגן:

ד"ר גבי עדין - מנהל המחלקה לבקר וממ"ר יונקים ועגלות במטה.

משה רכס - ממ"ר לממשק ולניהול בקר לחלב במטה.

סטיבן רוזן - רפרנט בכיר לבקר לחלב (כלכלה וניהול); מחוז העמקים.

הלל מלכה - רפרנט בכיר לבקר לחלב (צינון, מבנים וטיפול בזבל); מחוז העמקים.

דוד נווה - רפרנט בכיר לבקר לחלב (המשק המשפחתי ודור ההמשך); מחוז גליל גולן.

יואב שעני - מדריך מחוזי לבקר לחלב (הזנה), מחוז הנגב.

רחלי גבריאלי - ממ"ר לבקר לבשר ולפיטום במטה.

גל פלג - מדריכה מחוזית לבקר לבשר ולפיטום (רווחת המקנה ויונקים), מחוז גליל גולן.

הישאם עומרי, מדריך מחוזי לבקר לבשר ולפיטום, מחוז העמקים.

במסגרת פרויקט של קליטת סטודנטים למדעי הבקר הלומדים לתואר ראשון, ומיד עם סיום התואר, עברו מכרז והתחילו את עבודתם במשרה מלאה. בנוסף, **הישאם**, אשר נקלט לפני כחצי שנה - לכולם אני מאחל הצלחה רבה, הם הזרימו דם חדש, אנרגיות מתחדשות, ידע מקצועי עדכני וכיף גדול.

תכנית העבודה

תכנית העבודה השנתית של המחלקה נבנית ומאושרת ע"י הנהלת שה"מ, בדיון המתקיים עם נציגי היצרנים ומועצת החלב, מתוך הצורך לתת מענה ליעדים הלאומיים, כפי שהוגדרו ע"י הנהלת משרד החקלאות ולצרכים המיוחדים שיש לחקלאים. המחלקה לבקר פועלת בייעוץ ובסיוע מקצועי לכל היחידות המקצועיות של משרד החקלאות, המדריכים משמשים, בנוסף לפעילות ההדרכה במשקים, כחברים בוועדות מקצועיות של הענף וכנציגים מקצועיים בתחום הבקר מול מוסדות הענף: מועצת החלב, התאחדות מגדלי בקר, ועדות היגוי וועדות מקצועיות בשת"פ עם שו"ט, השירותים להגנת הצומח וכלל יחידות המשרד, החקלאית, פורום מרכזי המזון, הפקולטה לחקלאות וסנידוק, במסגרת פעילות בין-לאומית במדינות מתפתחות. כמוכן, אנו מייצעים להנהלת המשרד והדוברות בנושאים

הדרכה ניתנת בהתאם לבקשת המשק. יעילות ההדרכה תלויה לא מעט בנכונות החקלאי ובמערכות לניטור מידע במחשב במשק, כגון דוחות המופקים מתכנת נועה ומנתוני ביקורות החלב המופקים ע"י מערכת ספר העדר של ארגוני המגדלים

שלושה מדריכים עוסקים, באופן כמעט מלא, בנושא בקר לבשר ולפיטום. יתר המדריכים עוסקים בתחום החלב.

פעילות המחלקה לבקר נגזרת ממבנה ומפריסת ענף הבקר בישראל הכוללים את שלוחות ייצור החלב ויצור הבשר.

לשמחתנו הרבה, קלטנו לאחרונה שלושה מדריכים צעירים (העוברים הכשרה ע"י המדריכים הוותיקים): **יואב וגל**, שהתחילו את דרכם במחלקה

גבי עדין במועדון היונקים

גל פלג - נציגת דור ההמשך בהדרכה

תשובות לשאלות ולבעיות לטווח הקצר והבינוני, המועלות ע"י גורמי הענף השונים. תוצאות העבודות מפורסמות בעיתונות המקצועית של הענף ולרוב מוצגות בכנס השנתי ששה"מ מארגן, בשת"פ עם מנהל המחקר וארגוני המגדלים

כנס מדעי הבקר הפך, במרוצת שנותיו, לגדול הכנסים בחקלאות בישראל וזוכה להערכה רבה

3. **קיום קורסים, ימי עיון, סדנאות, סיורים וכנסים לחקלאים:** המחלקה לבקר מקיימת, בכל שנה, פעולות קבוצתיות לחקלאים ברמה הארצית

רפתנים רבים מגיעים לקורסים ולימי העיון

שבתחום התמחותנו.

מתן השירות המקצועי לחקלאים מתבצע בארבעה אופנים עיקריים:

1. **הדרכה ישירה במשקי החקלאים:** הדרכה ניתנת בהתאם לבקשת המשק. יעילות ההדרכה תלויה לא מעט בנכונות החקלאי ובמערכות לניטור מידע במחשב במשק, כגון דוחות המופקים מתכנת נועה ומנתוני ביקורות החלב המופקים ע"י מערכת ספר העדר של ארגוני המגדלים.

2. **ביצוע עבודות מו"פ יישומי:** מדריכי המחלקה מבצעים כל שנה תצפיות וניסויי שדה הממומנים ע"י קרן המחקרים של שה"מ, ושל קרן המחקר של הנהלת ענף הבקר (מועצת החלב). המחקרים הם בשת"פ עם חוקרים ממנהל המחקר, האקדמיה ומוסדות הענף. עבודות אלה באות לתת

אנו מאחלים ללקוחותינו ולכל רפתני ישראל.

חג אביב שמח!

הנכם מזמנים להצטרף אל קהל לקוחותינו!

מרכז מזון של רפתנים
ובעבור רפתנים

יציב

רפתני באר טוביה

www.yaziv.co.il

מזכירות 08-8584574 שיווק 052-5609570 הזמנות 08-8580068

בין המשק השיטופי למשק המשפחתי, באמצעות קורסים, ימי עיון, ופרסומים מקצועיים במדיה הכתובה והאלקטרונית.

10. יישום פתרונות לשפכי הרפת והפרשות הבקר, לשם צמצום הזיהום הסביבתי.

בקר לבשר

1. הגדלת היקף ייצור בקר לבשר באמצעות ממשקי גידול שונים הכוללים: הגדלת היקף עדרי הבשר במרעה, בקר לבשר במכלאה, באמצעות מזון מוגש, הגברת ייצור בשר מעגלות ופרות בעדר החלב ופיטום עגלים מיובאים.
2. ייעול הייצור של בשר בקר ע"י הגברת הייצור לראש וליחידת שטח, תוך שימוש באמצעים טיפוחיים, תזונתיים וממשיים.
3. הגברת השימוש במרעה ובמזונות לוואי כמחליפי מספוא מיובא בתהליכי הגידול והפיטום.
4. הגברת הכשרות ע"י פיתוח שיטות גידול מתקדמות ושיפור תנאי האחזקה של השגר.
5. פיתוח שיטות גידול ופיטום מתקדמות לשיפור האיכות של בשר הבקר.

מה בעתיד הקרוב? קליטה נוספת והרחבת המחלקה:

במסגרת מתווה לוקר, הוחלט להוסיף למחלקה לבקר שני תקנים, במטרה לתת סיוע מקצועי למשקים המשפחתיים (קטנים ובינוניים) שהחליטו להמשיך לייצר ולגדול במהלך המתווה. משקים אלו גדלו משמעותית בהיקף הייצור ומכאן נובע הצורך בהשקעות במבנים, בציוד ובבעלי חיים. כל זאת על רקע רווחיות צפויה יורדת. בנקודה זו יש צורך בסיוע מקצועי בנושאים רבים כגון: עמידה בייצור המכסה הגדלה באופן יעיל, הגדלת תשתיות וציוד והתאמתם למצב החדש, הכשרתו ועידודו של דור ההמשך, ועוד. המדריכים החדשים יעברו תכנית הכשרה באחריותו של חונך אישי, **דוד נוח**, ובסיוע של כל חברי המחלקה. התכנית תכלול בין השאר, לימוד נושא כלכלת ענף החלב במשק המשפחתי, וכן מיומנויות ניהול הרפת.

בנימה אישית

אני גאה מאד בפעילותם המקצועית של חברי המחלקה לבקר. לא פחות מזה, אני שמח בהרחבתה במדריכים החדשים והצעירים שאנו קולטים. אין ספק שחלום זה מתגשם בסיועם של **איציק מלכא** (מנהל אגף בע"ח) ו**חנן בזק** (מנהל שה"מ) ולהם אני מודה בהזדמנות זו.

פניות מרפתנים לקבלת הדרכה

אני מזמין את כל הרפתנים המעוניינים לקבל הדרכה, לפנות ישירות למדריכים (טלפונים ומיילים זמינים באתר שה"מ וביומן הרפתן). אנו תמיד לרשותכם ונשמח לתאם פגישה ולהגיע למשקכם לביקור.

בנוסף, ניתן לפנות ישירות אלי:

גבי עדין, הקריה החקלאית, ת"ד 28 בית דגן 50250
טלפון: 03-9485610, פקס: 03-9485614, נייד: 050-6241581

■ gadin@shaham.moag.gov.il

ובאזורים השונים. ברמה ארצית מתקיימים קורסים מקצועיים וכנסים יומיים בנושאים מרכזיים של הענף. ברמה האזורית מתקיימים בכל שנה קורסים בסיסיים לחקלאים (לרוב עד 8 פגישות שבועיות) בנושאי ממשק, בריאות העטין, פוריות, הזנה, כלכלה וניהול הענף.

כנס מדעי הבקר הפך, במרוצת שנותיו, לגדול הכנסים בחקלאות בישראל וזוכה להערכה רבה. הכנס מאורגן ע"י המחלקה לבקר בשה"מ, משרד החקלאות ופיתוח הכפר, בשיתוף פעולה עם מנהל המחקר, התאחדות מגדלי בקר ומועצת החלב. תכנית הכנס עשירה וכוללת הרצאות מוזמנות הניתנות ע"י מיטב המומחים בענף מישראל ומרצים מחו"ל, בנושאים החשובים שעל סדר יומו של הרפתן הישראלי ודיווחי תוצאות עדכניות של מחקרים חדשים. ההרצאות שמוצגות בכנס עוברות בחינה מדעית על ידי ועדה מקצועית שחבריה הם נציגי המחקר וההדרכה ונציגי החקלאים. הכנס עוסק בתחומים שונים כמו תעשיית החלב בישראל, כלכלה וניהול, שיווק החלב ומוצרים, הזנה ומספוא, פוריות, בריאות העדר, בריאות העטין, טיפוח, ייצור החלב בקיץ, והרפת הירוקה והמטופחת, עם דגש על תרומת הרפתן לאיכות הסביבה, רווחת בעלי חיים, טיפוח ההון האנושי. פעילויות אלה מתבצעות בהצלחה רבה בעזרתה של **מיכל אברהם** (היקרה!), רכזת ההדרכה של אגף בעלי חיים.

4. **פרסומים לחקלאים:** המחלקה לבקר פועלת להעברת חומר כתוב לחקלאים. החומר מועבר באמצעות חוברות סיכום של כנסים מדעים, חוברות מקצועיות ודפוני המלצה קצרים. כמוכן, נשלחים פרסומים באמצעות התקשורת האלקטרונית לאתר שה"מ המחודש: <http://shaham.moag.gov.il> ולאתרי ארגוני המגדלים ומועצת החלב.

יעדי ההדרכה של המחלקה לבקר

בקר לחלב

1. בניית מודלים כלכליים/מקצועיים תומכי קבלת החלטות לשיפור הניהול והבקרה של תהליכי הייצור.
2. שיפור תנאי השיכון והאחזקה של בע"ח, בהתאמה לדרישות איכות הסביבה ורווחת בע"ח.
3. התייעלות בגידול יונקים ועגלות, ע"י צמצום תמותה ושיפור ההזנה ותנאי הגידול.
4. הגברת השימוש במזון סיבי מייצור מקומי ובמוצרי לוואי, ע"י שילובם בצורה מיטבית במנת העגלות והפרות כמחליפי ייבוא.
5. שיפור איכות החלב הגולמי ע"י שיפור הממשק הכללי ותנאי השיכון
6. צמצום העונתיות בייצור החלב ע"י הכוונת המלטות, שיפור תנאי השיכון, התאמת ההזנה והפעלה מיטבית של האמצעים להפחתת עומס החום לפרות בקיץ.
7. שיפור הפוריות לשם עיבוד מרב הפרות המוזרעות וצמצום ימי הסרק, בעיקר ע"י חקר הקשרים של הפוריות עם הגורמים הבאים: הזנה ומאזן אנרגיה שלילי בתחילת התחלובה, השפעות קיץ, והשפעות גורמי תחלואה
8. פיתוח, הכנסה והטמעת טכנולוגיות חדשות לחיסכון בכוח אדם.
9. קידום הרמה המקצועית של העוסקים בענף, תוך צמצום הפערים